

แบบประเมินบทความวิจัย
การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 7” ประจำปี 2566
วันศุกร์ที่ 26 พฤษภาคม 2566 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนคดีจราจร

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ผ่านและแก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย		✓		- ควรเพิ่มองค์ความรู้ใหม่ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนหลังจากมีการวิจัยครั้งนี้
2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		✓		- ปรับแก้ตามบทคัดย่อภาษาไทย - ตรวจสอบหลักไวยากรณ์
3. บทนำ	✓			- มีความทันสมัยและเรียบเรียงได้อย่างเข้าเป็นระบบ
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	✓			- เหมาะสม
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)				- เหมาะสม
6. วิธีดำเนินการวิจัย		✓		- ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย
7. ผลการวิจัย		✓		- ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์
8. สรุปผลการวิจัย	✓			- ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์
9. อภิปรายผล	✓			- ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์
10. ข้อเสนอแนะ	✓			- ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์
11. เอกสารอ้างอิง		✓		- ตรวจสอบให้ครบและใช้ APA 7
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ		✓		- ควรเพิ่มองค์ความรู้ใหม่ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนหลังจากมีการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และสร้างนวัตกรรมการแก้ปัญหาได้

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินบทความวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 7” ประจำปี 2566

วันศุกร์ที่ 26 พฤษภาคม 2566 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนคดีจราจร Con2023_0_112

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ผ่านและแก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย		/		ไม่มีความสมบูรณ์ / ขาดความชัดเจน
2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		/		แก้ไขให้ชัดเจนมากขึ้น
3. บทนำ		/		ยังไม่สมบูรณ์ ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย
4. วัตถุประสงค์การวิจัย		/		เห็นชัดเจน แต่ควรระบุให้ละเอียด
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)				
6. วิธีดำเนินการวิจัย	/			
7. ผลการวิจัย		/		สรุปผลได้ชัดเจน แต่ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับความหมาย
8. สรุปผลการวิจัย		/		
9. อภิปรายผล		/		ไม่สมบูรณ์ (ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับความหมาย)
10. ข้อเสนอแนะ		/		แก้ไขให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
11. เอกสารอ้างอิง		/		ไม่สมบูรณ์ ควรเพิ่มข้อมูล
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ		/		

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนคดีจราจร
Problems in the enforcement of the Road Traffic Act, B.E. 2522 (1979)
A case study of traffic investigation officers.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์งานวิจัยนี้เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนในคดีจราจรทางบก ประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการสอบสวนในคดีจราจรตามพระราชบัญญัติจราจร พ.ศ.2522 และฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนคดีจราจรในประเทศไทย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยเปรียบเทียบหลักการสอบสวนคดีจราจรของประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในสอบสวนคดีจราจรทางบก และนำมาปรับใช้กับการจราจรในประเทศไทยอันเป็นงานวิจัยทางเอกสาร

จากการสรุปผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า การบังคับใช้กฎหมายจราจรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการลดความเสี่ยงของอุบัติเหตุจราจรทางถนน อย่างไรก็ตาม ความท้าทายที่พนักงานสอบสวนคดีจราจรต้องเผชิญนั้นเป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาระบบอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ ทรัพยากรและการฝึกอบรมที่ไม่เพียงพอ การขาดความร่วมมือจากประชาชน การทุจริตและพฤติกรรมที่ผิดจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ ความไม่สอดคล้องกันในการบังคับใช้กฎหมาย และกฎหมายที่ล้าสมัย การจัดการกับความท้าทายเหล่านี้ผ่านทรัพยากรและการฝึกอบรมที่เพิ่มขึ้น ความตระหนักของสาธารณะ ความรับผิดชอบและความโปร่งใส การใช้กฎหมายอย่างสม่ำเสมอและเป็นกลาง และกฎหมายที่ปรับปรุงแล้วอาจเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายและปรับปรุงความปลอดภัยทางถนน

คำสำคัญ : การบังคับใช้กฎหมาย, ความปลอดภัยทางถนน, การทุจริต, กฎหมาย, ความไว้วางใจของประชาชน

Abstract

The purpose of this research is to study problems related to investigation in land traffic cases. History, concepts, theories and principles related to investigation in traffic cases under the Traffic Act B.E. 2522 and its amendments. Laws related to traffic investigation in Thailand and the Criminal Procedure Code by comparing the traffic case investigation principles of Thailand and other countries. to find a suitable approach in investigating land traffic cases and applied to traffic in Thailand as a documentary research..

Concluding the results of this study, traffic law enforcement is of great importance in reducing the risk of road traffic accidents. However, the challenges faced by traffic investigators hinder their ability to enforce the law effectively. The study identified several barriers, including inadequate resources and training. Lack of cooperation from the public, corruption and unethical behavior of officials, inconsistencies in law enforcement and outdated laws addressing these challenges through increased resources and training. public

awareness accountability and transparency Uniform and impartial application of the law and improved laws could increase the efficiency of law enforcement and improve road safety.

Keywords: Enforcement, Road safety, Corruption, Legislation, public trust

ความเป็นมา/ ความสำคัญของปัญหา/ บทนำ

ปัญหาเกี่ยวกับงานสอบสวนนั้นเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่ามีปัญหามากมาย เนื่องจากตามกฎหมายนั้น กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวางและอาจกล่าวได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมาก โดยเฉพาะในกระบวนการยุติธรรมนั้น พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (11) บัญญัติว่า “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ การสอบสวนเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

ปัญหาเกี่ยวกับงานสอบสวนนั้นเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่ามีปัญหามากมาย เนื่องจากตามกฎหมายนั้น กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวางและอาจกล่าวได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมาก โดยเฉพาะในกระบวนการยุติธรรมนั้น พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (11) บัญญัติว่า “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ การสอบสวนเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

ปัญหาการจลาจลเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคน ซึ่งทั้งภาคประชาชนเอง หรือแม้กระทั่งพนักงานสอบสวนเองก็เข้ามามีบทบาทในการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีจราจรนี้เช่นกันอันก่อให้เกิดผลกระทบต่องานหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนเกี่ยวกับคดีจราจรโดยเฉพาะอันถือเป็นภาระอย่างยิ่งของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้เพราะคดีจราจรถือเป็นคดีอาญาอย่างหนึ่ง ดังนั้นเมื่อเกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีจราจรเกิดขึ้นจึงเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องดำเนินการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการทั้งหลายอื่นเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษต่อไป ดังนั้นเมื่อปัญหาการจราจรทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นก็จะส่งผลให้คดีความผิดเกี่ยวกับจราจรเพิ่มมากขึ้นไปด้วยอีกทั้งพนักงานสอบสวนผู้ทำหน้าที่สอบสวนคดีจราจรนั้น หากขาดความรู้ความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในด้านของคดีจราจรแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาการสอบสวนคดีจราจร ทำให้คดีเกิดความล่าช้า หรือประชาชนไม่ได้รับความยุติธรรม เกิดปัญหาการคอร์รัปชันหรือเอื้อผลประโยชน์ให้แก่ผู้ที่มีอำนาจที่เหนือกว่า อันถือเป็นลูกโซ่เชื่อมต่อการปฏิบัติงานด้านการสอบสวนคดีจราจร

นอกจากมีกระบวนการสอบสวนเพื่อหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษทางอาญา ดังเช่น คดีอาญาทั่วไปแล้ว ยังมีความเกี่ยวเนื่องกับประเด็นเรื่องค่าเสียหายและค่าทดแทนต่าง ๆ เข้ามาอีกด้วย ซึ่งส่งผลให้พนักงานสอบสวนต้องถูกมองว่าไม่ให้ความเป็นธรรมกับคู่กรณี หรือลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และส่วนมากคู่กรณีมักชิงความได้เปรียบในเชิงคดีได้เสมอ นอกจากนี้แล้ว ผลจากการที่พนักงานสอบสวนคดีจราจร หากขาดความเชี่ยวชาญในด้านของการจราจรแล้ว การสอบสวนคดีจราจรยังมีปัญหาอีกว่าหลักเกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจคดีจราจรในแต่ละสำนวนนั้นแตกต่างกัน ไม่ถือเป็นหลักเกณฑ์อันหนึ่งอันเดียวกัน ปัญหาการขาดความเชี่ยวชาญ ปัญหาการขาดพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ ปัญหาสถานที่เกิดเหตุมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คู่กรณีให้การเข้าข้างตนเองไม่ตรงตามความเป็นจริง หรือเกินเลยไปปัญหาทัศนคติที่ไม่ถูกต้องของพนักงานสอบสวนอันเกี่ยวกับการไม่วินิจฉัยใช้ดุลพินิจทางคดี แต่ปล่อยให้เป็นที่ของคู่กรณีมีการตกลงเจรจากันเองหรือใช้ดุลพินิจโอนเอียงไปตามอิทธิพลหรือฐานะของคู่กรณีและปัญหาเกี่ยวกับจิตวิทยาต่องานสอบสวน

การกระทำความผิดในคดีจราจรเป็นลักษณะความผิดที่กฎหมายบัญญัติเป็นข้อห้ามหรือ Mala Prohibita หมายถึง ความผิดที่เกิดขึ้น และกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรงและไม่ขัดต่อศีลธรรมและความสงบเรียบร้อยของประชาชน การปฏิบัติต่อผู้ที่กระทำความผิดจราจรเป็นอำนาจหน้าที่ของตำรวจทั้งในการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดกฎหมายว่าด้วยการจราจรรวมทั้ง

ความผิดอาญาอันเนื่องมาจากการกระทำผิดทางจราจร และมีความผิดตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการจราจร เช่น พระราชบัญญัติรถยนต์ พระราชบัญญัติจราจรทางบก เป็นต้น และเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรและตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นพนักงานสอบสวนในคดีจราจรจึงมีภารกิจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับเนื่องจากการกระทำผิดคดีจราจรบางประเภทเป็นความผิดทั้งทางอาญาและทางแพ่ง รวมทั้งการทำงานต้องเกี่ยวข้องกับหลายฝ่ายเพื่อจัดการและควบคุมการจราจรในเขตท้องที่ปราบปรามจับกุมผู้ฝ่าฝืนระเบียบคำสั่งกฎหมายที่เกี่ยวกับการจราจร อีกทั้งพนักงานสอบสวนมีสำนวนคดีอาญาทั่วไปค้างเป็นจำนวนมาก จึงไม่มีสมาธิในการทำสำนวนคดีจราจร

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าหากให้พนักงานสอบสวนมีการสอบสวนคดีจราจรให้เกิดความเชี่ยวชาญให้เคร่งครัด รอบคอบ ละเอียดในการแสวงหาพยานหลักฐาน รวบรวมพยานหลักฐาน จากสถานที่เกิดเหตุคดีอุบัติเหตุจราจรทางบก จะทำให้คดีจราจรเกิดความเป็นธรรมและมีมาตรฐานมากขึ้น โดยมีใบประกอบวิชาชีพการสอบสวน (เชี่ยวชาญด้านคดีจราจร) หรือกำหนดให้สามารถนำเอาคนกลางหรือบุคคลที่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันมาเพื่อชี้ขาดในการวินิจฉัยที่เกิดเหตุในระดับสถานีตำรวจ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านคดีจราจร ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวต้องเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับในการวินิจฉัยคดีจราจร โดยเรียกว่าผู้เชี่ยวชาญการวินิจฉัยคดีจราจรจะมีอำนาจหน้าที่กลั่นกรองพยานหลักฐาน เข้าสู่สำนวนเพื่อให้มีคุณภาพ รวมถึงให้มีผู้ไกล่เกลี่ยค่าเสียหายทางแพ่งคดีจราจรในระดับสถานีตำรวจเพื่อเป็นคนกลางในการเข้ามาไกล่เกลี่ยค่าเสียหายทางแพ่ง เช่น ค่าปลงศพ ค่าขาดไร้อุปการะ ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นค่าเสียหายที่เป็นจริง และเป็นธรรมแก่คู่กรณี และรวมทั้งมีการกำหนดในเรื่องของการเปรียบเทียบปรับที่เป็นดุลพินิจ ของพนักงานสอบสวนให้เกิดความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน เกิดความโปร่งใส โดยให้ความสำคัญกับประชาชนผู้ไม่มีอำนาจต่อรองในสังคม หากถูกเอารัดเอาเปรียบ เนื่องจากคดีจราจรอาจเกิดจากคู่กรณีที่มีฐานะในสังคมกับผู้ยากจน หากรัฐได้เข้ามาดูแลจะทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้มีฐานะทางสังคมสูงกว่าโดยผู้วิจัยเห็นว่า การดำเนินการตามที่ได้ศึกษานั้นจะสามารถทำให้กระบวนการสอบสวนในคดีจราจรนั้นลดความยุ่งยาก เน้นซ้ำ ลดปัญหา ก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่คู่กรณีในทุกด้านสมตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ในเรื่องการสอบสวนทุกประการ ถ้าทำเช่นนี้ได้จะทำให้คดีเสร็จสิ้นในชั้นพนักงานสอบสวน ทำให้คู่กรณีเสียเวลาน้อยลงมีการสูญเสียทรัพย์สินในการต่อสู้คดีน้อยลง เพราะคู่กรณีบางรายอาจมีทรัพย์สินน้อยหรือไม่มีความรู้ด้านกฎหมายจราจร ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอในการแก้ปัญหาโดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนมีการสอบสวนคดีจราจรให้มีมาตรฐานความเชี่ยวชาญในการสอบสวนคดีจราจรขึ้นในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ให้มีอำนาจหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุโดยใช้ความเชี่ยวชาญ และกำหนดในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้พนักงานสอบสวนใช้ความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งเป็นผลทำให้มีการแสวงหาพยานหลักฐานทุกชนิดในที่เกิดเหตุครบถ้วน โดยมีใบประกอบวิชาชีพงานสอบสวน (เชี่ยวชาญด้านจราจร) เพื่อนำมาเข้าสู่สำนวนอย่างยุติธรรม และให้มีผู้เชี่ยวชาญร่วมวินิจฉัยคดีจราจร และมีผู้ไกล่เกลี่ยค่าเสียหายทางแพ่งคดีจราจรโดยเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการกลั่นกรองพยานหลักฐาน และไกล่เกลี่ยค่าเสียหายทางแพ่งคดีจราจรตามลำดับ และในการลงโทษปรับผู้กระทำความผิดในคดีจราจร พนักงานสอบสวนมักจะใช้ดุลพินิจในการเปรียบเทียบปรับซึ่งยังมีปัญหาในความไม่เท่าเทียมกันในการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนในการคดีจราจรทางบก
2. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการสอบสวนในคดีจราจร
3. เพื่อศึกษาพระราชบัญญัติจราจร พ.ศ.2522 และฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนคดีจราจรในประเทศไทย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบหลักการสอบสวนคดีจราจรของประเทศไทยและต่างประเทศ
5. เพื่อศึกษาวิธีการและแนวทางที่เหมาะสมในการสอบสวนคดีจราจรทางบก เพื่อนำมาปรับใช้กับการจราจรในประเทศไทย

สมมติฐาน

ปัญหาการจราจรทางบกที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีปัญหาก่อขึ้นทุกวันอันเกิดจากการฝ่าฝืนเครื่องหมายสัญญาณจราจรต่างๆ ความไม่พร้อมในเรื่องของความสามารถในการควบคุมยานพาหนะหรือสุขภาพร่างกาย รวมทั้งการขาดจิตสำนึกของผู้ขับขี่ จนส่งผลให้เกิดปัญหาอุบัติเหตุทางจราจรและปัญหาอื่นๆ บนท้องถนนขึ้นมามากมายที่ถือได้ว่าเป็นเส้นเลือดหลักทางเศรษฐกิจและสังคมของ

ประเทศและเมื่อเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องเข้าถึงที่เกิดเหตุก็ไม่สามารถที่จะรวบรวมข้อมูลหลักฐานต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้ใช้เส้นทางจราจรนั้นได้ทันที ถึงแม้ประเทศไทยจะมีพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดแล้วก็ตามแต่ก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ไม่มีอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐาน สอบสวนหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในที่เกิดเหตุได้ทันที ส่งผลทำให้ไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้องตรงไปตรงมา หากมีการให้อำนาจเจ้าหน้าที่ที่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้ทันทีทั้งที่ ปัญหาดังกล่าวจะลดน้อยลงและประชาชนจะได้รับความยุติธรรมมากที่สุด

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยจะทำการศึกษากฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับ คดีรวมตลอดถึงแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษาการสอบสวนคดีจราจรของประเทศไทย อเมริกา ฝรั่งเศส และประเทศญี่ปุ่น โดยเฉพาะการสอบสวนคดีจราจรของประเทศอเมริกา ซึ่งมี Federal Bureau of Investigation: FBI เข้าไปตรวจสถานที่เกิดเหตุ พนักงานสอบสวนเพียงแจ้งไปยังคณะกรรมการนี้เท่านั้น ทำให้คดีมีความโปร่งใส จากนั้นนำความรู้ที่ได้มาเป็นหลักเกณฑ์เสนอแนะการกำหนดมาตรฐานหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของพนักงานสอบสวนคดีจราจร เพื่อแก้ไขปัญหในการสอบสวนคดีจราจร รวมทั้งนำผู้เชี่ยวชาญร่วมวินิจัยคดีจราจรระดับสถานีตำรวจเข้ามามีส่วนในการกลั่นกรองพยานหลักฐานและมีผู้ใกล้ชิดค่าเสียหายทางแพ่งเบื้องต้น ก่อนนำเข้าสู่สำนวนของพนักงานสอบสวน

การทบทวนวรรณกรรม

พนักงานสอบสวน หมายถึง เจ้าหน้าที่ซึ่งกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวนได้แก่ รวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งพนักงานสอบสวนได้กระทำไปเกี่ยวกับความผิดตามที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (6) และ (11))

นอกจากอำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวนเกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้นแล้ว การพิจารณาว่าพนักงานสอบสวนที่ทำการสอบสวนเป็นพนักงานสอบสวนที่จะทำการสอบสวนได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น มีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ต้องพิจารณาอีกดังต่อไปนี้

- มีอำนาจสอบสวนหรือไม่ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 ได้กำหนดไว้ว่า ผู้มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาได้ในเขตกรุงเทพมหานคร คือข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่นายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ส่วนในจังหวัดอื่นผู้มีอำนาจทำการสอบสวนได้ คือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอและข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่นายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

- มีหน้าที่ในการสอบสวนหรือไม่ การสอบสวนนอกจากจะต้องทำโดยผู้มีอำนาจที่จะสอบสวนได้แล้ว ยังต้องทำโดยผู้มีหน้าที่สอบสวนด้วย ดังนั้น ผู้มีอำนาจในการสอบสวนความผิดอาญาได้ตามกฎหมาย อาจไม่มีหน้าที่ที่จะสอบสวนก็ได้ ซึ่งหน้าที่ที่จะให้ทำการสอบสวนได้นั้นจะต้องได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาที่กำหนดมอบหมายไว้โดยชัดแจ้งเป็นกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับคำสั่ง หรืออื่น ๆ ที่ระบุมอบหมายไว้

- มีเขตพื้นที่รับผิดชอบหรือไม่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 ที่ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาที่เกิดขึ้น หรืออาจ หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตนหรือผู้ต้องหาที่มีอยู่หรือถูกจับภายในขอบเขตอำนาจของตน หรือตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 19 ที่ให้พนักงานสอบสวนที่มีเขตพื้นที่เกี่ยวข้อง มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาที่เกิดขึ้น คาบเกี่ยวกันตั้งแต่สองท้องที่ขึ้นไปได้ ทำให้เห็นได้ว่าพนักงานสอบสวนที่จะทำการสอบสวนความผิดอาญาที่เกิดขึ้นได้นั้น จะมีเขตรับผิดชอบของตนตามที่กำหนดไว้ ซึ่งในทางปฏิบัติก็ได้มีการแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบไปตามความเหมาะสม เพื่อความสะดวกในการสอบสวนและเพื่อจัดปัญหาการเกี่ยวกันหรือแย้งกันรับผิดชอบอยู่แล้วตามปกติพนักงานสอบสวนที่มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนท้องที่หนึ่ง จะไปทำการสอบสวนในความผิดอาญาของอีกท้องที่หนึ่งไม่ได้

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การสอบสวน ก็คือ การรวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งกระทำโดยพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ก็เพื่อทราบข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหา เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิด พิสูจน์ให้เห็นความผิด และเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ การดำเนินการของพนักงานสอบสวนที่เป็นการสอบสวนดังกล่าว อาจพิจารณาได้เป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ ขั้นตอนแรก เป็นขั้นตอนของการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ขั้นตอนที่สองเป็นขั้นตอนของการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน และขั้นตอนที่สามเป็นขั้นตอนของการมีความเห็นทางคดี

การรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ นับว่ามีความสำคัญและเป็นสาเหตุแห่งการสอบสวน เพราะพนักงานสอบสวนจะมีอำนาจดำเนินการสอบสวนคดีอาญาได้ ก็ต่อเมื่อการกระทำผิดนั้นปรากฏขึ้น พนักงานสอบสวน หรือโดยคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ ตามนัยที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ จึงเป็นมูลเหตุที่ทำให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจที่จะดำเนินการสอบสวนต่อไป ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ให้คำจำกัดความ คำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษไว้ ดังนี้

คำร้องทุกข์ หมายถึง การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตามบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ว่ามีผู้กระทำความผิดจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ซึ่งการกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหายและการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ (มาตรา 2(7))

คำกล่าวโทษ หมายถึง การที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีบุคคลรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งขึ้น (มาตรา 2(8))

เมื่อมีผู้มาแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน ถ้าการแจ้งความนั้นชัดเจนว่าเป็นความผิดอาญาหรือมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น คำแจ้งความนั้นก็จะเป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษซึ่งพนักงานสอบสวนจะต้องรับไว้ดำเนินการต่อไป แต่ถ้าการแจ้งความนั้นยังไม่แน่ชัดว่าเป็นความผิดอาญา หรือมีการกระทำความผิดอาญาขึ้น พนักงานสอบสวนก็ต้องทำการสอบสวนก่อนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่ามีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นจริง ตามคำแจ้งความนั้นหรือไม่ เพราะพนักงานสอบสวนจะทำการสอบสวนได้เฉพาะแต่ที่เป็นความผิดอาญาเท่านั้นดังนั้นถ้าผลการสืบสวนรับฟังเป็นการยุติว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้น คำแจ้งความนั้นจึงเป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ ซึ่งพนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษแล้วทำการสอบสวนต่อไป แต่ถ้าผลการสืบสวนรับฟังได้เป็นที่ยุติว่าไม่มีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นคำแจ้งความนั้นย่อมไม่เป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ พนักงานสอบสวนก็ไม่ต้องรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ และไม่ต้องทำการสอบสวนตามคำแจ้งความนั้น เพื่อความสะดวกต่อการศึกษา

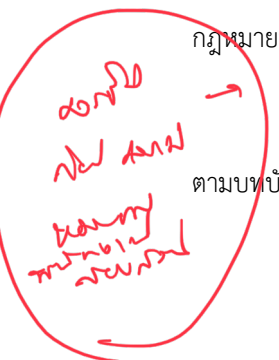
อำนาจสอบสวนเป็นอำนาจเดียว การสอบสวนในส่วนหนึ่งเป็นการกระทำที่กระทบถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และโดยที่ในการดำเนินคดีอาญาในระบบกล่าวหานั้น ผู้ถูกกล่าวหาเป็นประธานในคดี หากให้พนักงานสอบสวนที่มีอำนาจและหน้าที่ต่างคนต่างทำ กรณีก็อาจจะเป็นการกระทบต่อหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาข้อหนึ่งที่ว่า “บุคคลจะไม่เดือดร้อนสองครั้งในเรื่องเดียวกัน” (Ne bis in idem) ฉะนั้นกฎหมายจึงได้บัญญัติถึงการชี้ขาดในกรณีไม่แน่นอนว่าพนักงานสอบสวนคนใดควรเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ซึ่งหมายความว่า ไม่จำเป็นต้องเป็นกรณีที่มีการโต้แย้งกัน เพราะหากต้องเป็นกรณีที่จะต้องมีการโต้แย้งกันระหว่างพนักงานสอบสวนตามความเห็นของ

อัยการสูงสุดแล้วฐานะในการเป็นประธานในคดีของผู้ต้องหาต้องถูกกระทบกระเทือนเป็นอย่างมากผิดวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ต้องการจะคุ้มครอง (อิสรุทธิ์ พันธุ์ฤทธิ์, 2562, หน้า 19-21)

ความหมายของคดีจราจร

คดีจราจร หมายถึง คดีที่เกิดจากการใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชีหรือไล่ต้อนสัตว์ ซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ

ประเภทของคดีจราจร คดีจราจรสามารถแบ่งแยกออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภทดังนี้

1. คดีจราจรที่เกิดจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ โดยไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของผู้อื่น

คดีจราจรประเภทนี้เป็นคดีอาญาประเภทหนึ่งซึ่งถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดต่อความสงบสุขของรัฐ และมีรัฐเป็นผู้เสียหาย เช่น คดีความผิดเกี่ยวกับการขับรถฝ่าสัญญาณไฟจราจรสีแดง จอดรถไว้ในเขตห้ามจอด ขับรถบรรทุกน้ำหนักเกิน ขับรถแข่งในทาง ขับรถในขณะเมาสุรา หรือการนำรถที่มีควันดำหรือเสียงดังมาใช้ในทาง เป็นต้น ส่วนคดีจราจรที่เกิดจากการกระทำความผิดตามกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ กฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ ได้แก่ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 พระราชบัญญัติขนส่งทางบก พ.ศ.2522 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้กระทำความผิดจากอุบัติเหตุ พ.ศ.2535 เป็นต้น

2. คดีจราจรที่เกิดจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 และเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน

คดีจราจรประเภทนี้เป็นคดีอาญาประเภทหนึ่งที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้กระทำต้องรับผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 แล้วผลของการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 นั้นยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของผู้อื่น อันทำให้เกิดความรับผิดชอบทางแพ่งตามมาอีกด้วย และคดีจราจรประเภทนี้ผู้กระทำจะต้องรับผิดชอบทั้งทางอาญาและ ทางแพ่ง ดังนี้

2.1 ความรับผิดทางอาญา คดีจราจรประเภทนี้เป็นคดีอาญาประเภทหนึ่งซึ่งถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดต่อความสงบสุขของรัฐ และมีรัฐเป็นผู้เสียหายเช่นเดียวกับคดีจราจรในประเภทที่ 1 เพื่อพิสูจน์ความผิดที่เกิดขึ้น ซึ่งความผิดที่เกิดขึ้นในคดีจราจรประเภทนี้จะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ เท่านั้น และเนื่องจากคดีจราจรประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นคดีที่มีคู่กรณีตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป ดังนั้น พนักงานสอบสวนจึงต้องวินิจฉัยว่าฝ่ายใดเป็นฝ่ายต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 โดยไม่ต้องก้าวล่วงเข้าไปวินิจฉัยความรับผิดทางแพ่งว่าฝ่ายใดประมาทหรือประมาททั้งสองฝ่ายหรือประมาททุกฝ่ายแล้วเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินนั้นแต่อย่างใด พนักงานสอบสวนจะมีแต่อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาความผิดทางอาญาเท่านั้น และเมื่อพิจารณาจากพยานหลักฐานที่รวบรวมมาได้ว่าฝ่ายใดเป็นฝ่ายกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 และกรณีที่มีความผิดนั้นอยู่ในอำนาจพนักงานสอบสวนตามมาตรา 145 แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 พนักงานสอบสวนก็ดำเนินการว่ากล่าวตักเตือนหรือเปรียบเทียบปรับไปตามที่เห็นสมควร

2.2 ความรับผิดทางแพ่ง

สำหรับความรับผิดทางแพ่งนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติไว้ในมาตรา 420 ดังนี้

“มาตรา 420 ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

ดังนั้นเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ของคู่กรณีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคู่กรณี เช่น ทายาทของคู่กรณี นายจ้าง สามีนหรือภรรยา ผู้ปกครอง ตัวการหรือผู้รับประกันภัย หากไม่เป็นเรื่องที่เป็นเหตุสุดวิสัยแล้ว ถือได้ว่าเป็นการกระทำที่เป็นละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้กระทำได้ โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ ดังนี้

“มาตรา 438 ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด

อนึ่ง ค่าสินไหมทดแทนนั้น ได้แก่ การคืนทรัพย์สินอันผู้เสียหายต้องเสียไปเพราะละเมิด หรือใช้ราคาทรัพย์สินนั้น รวมทั้งค่าเสียหายอันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันได้เกิดขึ้นนั้นด้วย”

“มาตรา 430 ในกรณีที่ต้องใช้ราคาทรัพย์สินอันได้เอาของเขาไปก็ดี ในกรณีที่ต้องใช้ราคาทรัพย์สินอันลดน้อยลงเพราะบุบสลายก็ดี ฝ่ายผู้เสียหายจะเรียกดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่จะต้องใช้คิดตั้งแต่วันอันเป็นฐานที่ตั้งแห่งประมาณราคานั้นก็ได้”

คดีจราจร
คดีอาญา
คดีแพ่ง
คดีความ
คดีฟ้อง
คดีแพ่ง
คดีอาญา
คดีความ
คดีฟ้อง

มาตรา 223 ถ้าฝ่ายผู้เสียหายได้มีส่วนทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งก่อให้เกิดความเสียหายด้วยไซ้ ทานว่านั่นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ฝ่ายผู้เสียหายมากน้อยเพียงใดนั้น ต้องอาศัยพฤติการณ์เป็นประมาณ ข้อสำคัญก็คือว่าความเสียหายนั้นได้เกิดขึ้นเพราะฝ่ายไหนเป็นผู้ก่อยิ่งหย่อนกว่ากันเพียงไร

แต่ถ้าทั้งสองฝ่ายกระทำละเมิดโดยไม่ยิ่งหย่อนต่อกัน กล่าวคือ มีส่วนกระทำละเมิดเท่า ๆ กัน ไม่มีฝ่ายใดมากกว่าหรือน้อยกว่ากัน ค่าเสียหายจึงเป็นอันพัวพันกันไป แต่ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นแก่บุคคลภายนอก ผู้กระทำละเมิดทั้งสองฝ่ายต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกเต็มจำนวนความเสียหาย

ถ้าการกระทำละเมิดนั้น ทั้งสองฝ่ายกระทำละเมิดไม่เท่ากัน ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ต้องเสียหาย ศาลจะแบ่งความรับผิดชอบให้ผู้กระทำละเมิดแต่ละคนรับผิดชอบตามส่วนและพฤติการณ์แห่งการกระทำละเมิด เมื่อศาลแบ่งส่วนความรับผิดชอบไปแล้ว ผู้ทำละเมิดที่ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ต้องเสียหายไปแล้ว ย่อมไม่มีสิทธิไปเรียกร้องให้ผู้ทำละเมิดอีกฝ่ายแบ่งส่วนความรับผิดชอบในค่าสินไหมทดแทนที่ตนชำระไปนั้น

ทั้งนี้การพิจารณาในทางแพ่งไม่ต้องคำนึงว่าจำเลยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำผิดหรือไม่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 47 วรรคแรกที่บัญญัติว่า “คำพิพากษาคดีส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติอันว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจำเลยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำผิดหรือไม่”

3. คดีจราจรที่เกิดจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจร ทางบก พ.ศ.2522 และเกิดความเสียหายต่อชีวิตหรือร่างกายและหรือทรัพย์สิน

คดีจราจรประเภทนี้ที่ผู้กระทำ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 แล้วยังก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นต่อชีวิตหรือร่างกายและหรือทรัพย์สินของผู้หนึ่งผู้ใดอันก่อให้เกิดความรับผิดชอบทั้งทางอาญาและทางแพ่ง ดังนี้

3.1 ความรับผิดชอบทางอาญา นอกจากผู้กระทำจะกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ตามบทบัญญัติในมาตราต่าง ๆ ที่ผู้กระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามแล้ว ยังเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในฐานต่าง ๆ ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ดังนี้

(1) ความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ เป็นกรณีที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 แล้วก่อให้เกิดความเสียหายต่อร่างกายหรือจิตใจของผู้อื่นแต่ไม่ถึงกับทำให้เป็นอันตรายสาหัส ดังที่ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 390 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

(2) ความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส เป็นกรณีที่การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ก่อให้เกิดความเสียหายต่อร่างกายหรือจิตใจของผู้อื่นถึงกับเป็นอันตรายสาหัสตามที่ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 300 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดกระทำโดยประมาทและการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

(3) ความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายเป็นกรณีที่การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดกระทำโดยประมาทและการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีและปรับไม่เกินสองหมื่นบาท”

สำหรับความรับผิดชอบทางอาญาในคดีจราจรประเภทนี้ ผู้กระทำจะต้องมีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 อยู่ด้วย ดังนั้นหากเป็นการกระทำความผิดแต่เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทต้องใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามที่ประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติไว้ในมาตรา 90 ดังนี้

“มาตรา 90 เมื่อการกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด”

3.2 ความรับผิดชอบทางแพ่ง

สำหรับความรับผิดชอบทางแพ่งที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายแก่ร่างกายและชีวิตเป็นไปตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

มาตรา 442 ในกรณีทำให้เสียหายแก่ร่างกายหรืออนามัยนั้น ผู้เสียหายย่อมที่จะได้รับชดเชยค่าใช้จ่ายอันตนต้องเสียไป และค่าเสียหายเพื่อการที่เสียความสามารถประกอบการทำงานสิ้นเชิงหรือแต่บางส่วนทั้งในเวลาปัจจุบันและเวลาในอนาคตด้วย

ถ้าในเวลาพิพาทคดี เป็นพันวิสัยจะหยั่งรู้ได้ว่าความเสียหายนั้นได้มีแท้จริงเพียงใด ศาลจะกล่าวในคำพิพากษาว่า ยังสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะแก้ไขคำพิพากษานั้นอีกภายในระยะเวลาไม่เกินสองปีก็ได้

“มาตรา 443 ในกรณีทำให้เขาถึงตายนั้น ค่าสินไหมทดแทนได้แก่ ค่าปลงศพ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอันจำเป็นอย่างอื่น ๆ อีกด้วย

ถ้ามิได้ตายในทันที ค่าสินไหมทดแทนได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล รวมทั้งค่าเสียหายที่ต้องขาดประโยชน์ทำมาหาได้ เพราะไม่สามารถประกอบการทำงานนั้นด้วย

ถ้าว่าเหตุที่ตายลงนั้นทำให้บุคคลหนึ่งคนใด ต้องขาดไร้อุปการะตามกฎหมายไปด้วยไซ้ ท่านว่าบุคคลนั้นย่อมที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

“มาตรา 444 ในกรณีทำให้เสียหายแก่ร่างกายหรืออนามัยนั้น ผู้ต้องเสียหายย่อมที่จะได้รับชดเชยค่าใช้จ่ายอันตนต้องเสียไป และค่าเสียหายเพื่อการที่เสียความสามารถประกอบการทำงานสิ้นเชิง หรือแต่บางส่วนทั้งในเวลาปัจจุบันและเวลาในอนาคตด้วย

ถ้าในเวลาพิพาทคดี เป็นพันวิสัยจะหยั่งรู้ได้ว่าความเสียหายนั้นได้มีแท้จริงเพียงใด ศาลจะกล่าวในคำพิพากษาว่า ยังสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะแก้ไขคำพิพากษานั้นอีกภายในระยะเวลาไม่เกินสองปีก็ได้”

หลักการวินิจฉัยความรับผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในคดีจราจร

หลักการวินิจฉัยความรับผิดในคดีจราจรนี้ คือ เมื่อพนักงานสอบสวนพบการกระทำผิดที่เข้าข่ายเกี่ยวกับการกระทำโดยประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา พนักงานสอบสวนจะต้องใช้หลักในการพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรคสี่ และหลักในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลตามทฤษฎีเงื่อนไขดังกล่าวนั้นเป็นหลัก ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าในเหตุการณ์หนึ่ง ๆ อาจมีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดประมาทแต่เพียงฝ่ายเดียว หรือประมาททั้งสองฝ่าย หรือประมาทมากกว่าสองฝ่ายก็ได้ หากเกิดจากการประมาทหลายฝ่าย พนักงานสอบสวนควรรวบรวมพยานหลักฐานให้ปรากฏในสำนวนเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ในชั้นต่อไป และก็จะเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งของคู่กรณีที่จะได้เป็นไปด้วยความเป็นธรรม

เนื่องจากคดีจราจรเป็นคดีที่เกิดจากการใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี หรือไล่ต้อนสัตว์ ดังนั้นบุคคลผู้ใช้ทางเหล่านี้จึงต้องปฏิบัติตามกฎจราจรซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ถ้าผู้ใช้ทางฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 แล้วก็ถือว่ามิได้ใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ และถ้าการกระทำนั้นไปก่อให้เกิดผลร้ายขึ้น ก็ต้องถือว่าเป็นการกระทำโดยประมาทตามประมวลกฎหมายอาญานั้นเอง (นัยนา เกิดวิชัย, พล.ต.ต.หญิง, 2564, หน้า 643-650)

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนคดีจราจร

ทฤษฎีที่เป็นที่มาของการสอบสวนคดีจราจร ย่อมทำให้จัดวิญญานการสอบสวนของพนักงานสอบสวนไปถูกทิศทาง ทำให้พนักงานสอบสวนมีประสิทธิภาพในการสอบสวนอย่างมีคุณภาพ ประชาชนเกิดความศรัทธา ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย ผลดีตกแก่สังคมย่อมมีความสงบสุขปลอดภัย ที่สำคัญหน่วยงานมีภาพพจน์ที่น่าเชื่อถือของประชาชน ทฤษฎีเหล่านั้น คือ

1. ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย

ภาระหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมก็คือการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเสมอภาค ซึ่งจะนำไปสู่การควบคุมการกระทำความผิดในสังคมได้ตามความมุ่งหมาย ในเรื่องนี้นักอาชญาวิทยาได้พัฒนาแนวคิดและขอบเขตปรัชญาการบังคับใช้กฎหมายและการควบคุมสังคม (The Philosophy of Enforcing Laws and Social Control)

ให้รวมตลอดไปถึงการควบคุมพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การกระทำความผิดด้วย สำหรับลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับปรัชญาการบังคับใช้กฎหมายและการควบคุมสังคมมีอยู่ 3 ประการ

1) รัฐเป็นผู้ใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมความประพฤติและคุ้มครองพิทักษ์ผลประโยชน์ของสมาชิกในสังคมตามหลักกฎหมายมหาชนในฐานะที่รัฐมีอำนาจเหนือราษฎรมิได้รวมถึงกฎหมายเอกชนอันเป็นกฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างราษฎรในฐานะเท่าเทียมกัน

2) รัฐเป็นผู้ได้รับอำណัตมอบหมาย (Mandate) จัดสรรเจ้าหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบ การปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความผาสุกของชุมชนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด

3) การบังคับใช้กฎหมายจะต้องบังคับใช้แก่สมาชิกในสังคมโดยเสมอภาคภายใต้หลักนิติธรรม (Justice under law) ปราศจากความลำเอียงหรือรังเกียจเด็ดฉันทโดยสิ้นเชิงเพื่อให้การบริหารงานยุติธรรมเป็นไปตามความมุ่งหมายของการบังคับใช้กฎหมายในอันที่จะควบคุมการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในสังคม นำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ และป้องกันภัยอันตรายที่เกิดขึ้นแก่สมาชิกในสังคม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (สุวิจักขณ์ โฉมวงษ์, ร.ต.อ., 2563, หน้า 132-145)

2. ทฤษฎีอำนาจเหนือ

ทฤษฎีอำนาจเหนือ นี้เป็นทฤษฎีแก้ไขทฤษฎีคู่กรณีนิติสัมพันธ์เพื่อให้แนวคิดการแบ่งแยกกฎหมายระหว่างกฎหมายเอกชน และกฎหมายมหาชนมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นกล่าวคือกฎหมายเอกชน คือบรรดา กฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่ายโดยที่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายอยู่ในฐานะเท่าเทียมกัน กฎหมายมหาชนคือบรรดา กฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่าย โดยที่บุคคลที่เป็นคู่กรณีฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง กรณีนี้จะ เป็นกฎหมายมหาชนได้ต้องกำหนดให้รัฐองค์กรของรัฐอยู่ในฐานะที่เหนือกว่าเอกชนหรือมีอำนาจเหนือกว่าเอกชนที่เข้ามาเป็น คู่กรณีของตน *โดยจะพบในรัฐธรรมนูญ ร. ๑๑ มาตรา ๖๖*

3. ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control)

ทฤษฎีนี้ต้องการส่งเสริมและเน้นประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม โดยมุ่งควบคุมระงับและปราบปรามอาชญากรรมเป็นหลัก ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สามารถจะควบคุมและปราบปรามอาชญากรรม หรือจับกุมอาชญากรรมมาลงโทษตามกฎหมายได้ ย่อมเป็นการกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม และเสรีภาพของประชาชนผู้สุจริตจากการถูกคุกคามจากอาชญากรรม ดังนั้นกระบวนการยุติธรรมที่ดีต้องมีสถิติการจับกุมผู้กระทำความผิดสูงและผู้ที่ถูกจับกุมได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่กระทำความผิดจริง โดยมีหลักประกันแก่สังคมว่าในการดำเนินคดีอาญาจะต้องดำเนินไปอย่างรวดเร็วและมีความแน่นอน และด้วยความเชื่อว่าฝ่ายปกครอง (เจ้าหน้าที่ตำรวจและอัยการ) จะค้นหาข้อเท็จจริงในคดีได้ดีกว่าศาล การค้นหาข้อเท็จจริงในคดีจะพยายามให้ยุติในขั้นต้นของกระบวนการยุติธรรมให้มากที่สุด และหากยอมรับว่าการค้นหาข้อเท็จจริงในขั้นตำรวจและอัยการเพียงพอที่จะเชื่อถือได้แล้ว การใช้ดุลพินิจสั่งคดีย่อมสามารถกระทำได้อย่างไม่ต้องลังเล คดีอาญาต่าง ๆ ก็สามารถดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอและมีความต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ต้องสงสัยที่เป็นผู้บริสุทธิ์ถูกปล่อยตัวโดยเร็ว และผู้ต้องหาที่มีหลักฐานว่าเป็นผู้กระทำความผิดจะถูกดำเนินคดีแน่นอนเช่นกัน

4. ทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม (Due Process)

ทฤษฎีนี้ยึดหลักกฎหมายหรือหลักนิติธรรมมากกว่าความคิดในเรื่องการควบคุมอาชญากรรม และไม่เชื่อว่าความคิดในการควบคุมอาชญากรรมนั้นจะมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการค้นหาข้อเท็จจริง ดังนั้น แนวความคิดของทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม จึงไม่เห็นด้วยกับการแสวงหาข้อเท็จจริงอย่างไม่เป็นทางการของทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม การใช้ อำนาจของเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องได้รับการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานมิให้ล่วงละเมิดสิทธิของบุคคล และต้องการให้มีการพิจารณาข้อหรือไต่สวนข้อกล่าวหาอย่างเป็นทางการ และเปิดเผยในศาลสถิตยุติธรรม ทั้งใน ปัญหาข้อเท็จจริงและกฎหมายต่อหน้าองค์กรคณะของผู้พิพากษาที่เป็นกลาง ไม่ลำเอียงเข้ากับฝ่ายใด (ประทีป ทับอรรถตานนท์, 2564, หน้า 4-7)

5. ทฤษฎีเหตุที่สำคัญ

ทฤษฎีเหตุที่สำคัญเป็นอีกทฤษฎีหนึ่งที่พยายามแก้ไขจุดอ่อนของทฤษฎีเงื่อนไข แต่ทฤษฎีนี้แก้ไขแตกต่างไปจากทฤษฎีเหตุที่เหมาะสม กล่าวคือ ตามหลักทฤษฎีนี้จะแยกพิจารณาการกระทำและผล และความรับผิดชอบต่อผลนั้นออกจากกัน ในการพิจารณาการกระทำและผลนั้นคงพิจารณาตามหลักทั่วไปในทางธรรมชาติทำนองเดียวกับหลักทฤษฎีเงื่อนไข แต่เมื่อพิจารณาได้แล้วว่าผลเกิดจากการกระทำนั้นแล้ว ก็หาได้หมายความว่าผู้กระทำต้องรับผิดชอบต่อผลนั้นเลยทีเดียวไม่การกระทำและผลที่จะเป็นการกระทำและผลที่ผู้กระทำต้องรับผิดชอบนั้นหมายเฉพาะการกระทำและผลที่ต้องด้วยความหมายขององค์ประกอบของความผิดฐานนั้นเท่านั้น กล่าวคือ การ พิจารณาความรับผิดชอบต่อผลพิจารณาจากหลักทางกฎหมายอาญา อย่างไรก็ตามการพิจารณาความรับผิดชอบต่อผลโดยหลักดังกล่าวยังมีลักษณะที่เป็นไปในทางอัตวิสัย (Subjective) อยู่มาการกระทำและผลอย่างใดจึงจะเป็นการกระทำและผลในความหมายขององค์ประกอบนั้นยังยากที่จะลงความเห็นเป็นแนวเดียวกันได้

6. ทฤษฎีความรับผิดชอบในทางภาวะวิสัย

ความคิดในการพิจารณาการกระทำและผลโดยหลักความรับผิดชอบในทางภาวะวิสัยนั้น Richard Honig ได้เป็นผู้ริเริ่มขึ้นใน ค.ศ.1930 แต่หลังจากนั้นก็ยังมีได้มีการค้นคว้าต่อกันอย่างจริงจังอย่างหนักกระทั่งใน ค.ศ.1962 Claus Roxin ได้เสนอหลักการเพิ่มความเสี่ยง (Risikoeerhöhungsprinzip) ขึ้นใช้ในการวินิจฉัยปัญหาการกระทำและผลในกรณีของการกระทำที่ผิดหน้าที่เป็นเหตุให้เกิดผลขึ้น แต่ผลนั้นก็อาจจะเกิดขึ้นหรือต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน แม้ผู้กระทำจะได้กระทำถูกต้องตามหน้าที่ก็ตาม

โดยกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนการจราจรในประเทศไทยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มั่นใจว่า การแก้ไขเหตุการณ์จราจรเป็นไปอย่างยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ กฎหมายกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการรวบรวมพยานหลักฐาน และคุ้มครองสิทธิของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในคดีจราจรหลักการของความเป็นกลาง กระบวนการอันชอบธรรม และการใช้วิธีการที่เป็นที่ยอมรับทางวิทยาศาสตร์ได้ให้ความสำคัญในกรอบกฎหมายสำหรับการสอบสวนคดีจราจรในประเทศไทย การดำเนินการตามกฎหมายและหลักการเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการประกันความถูกต้องและยุติธรรมของผลการสอบสวนการจราจร และสนับสนุนเป้าหมายโดยรวมในการปรับปรุงความปลอดภัยทางถนน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยจะใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary research) ซึ่งจะทำให้การวิจัยโดยการศึกษาจากกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนในการคดีจราจรโดยจะศึกษาค้นคว้าจากตัวบทกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่ใช้บังคับ หนังสือ ตำรา บทความ รายงานการวิจัย จากห้องสมุดหรือสถาบันต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมทั้งข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจริงทั้งของหน่วยงานรัฐ และหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งค้นคว้ากฎหมายการสอบสวนของต่างประเทศ และการค้นคว้าจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์วิจัยให้ได้มาซึ่งข้อสรุปและแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยวิธีการเขียนจะใช้วิธีพรรณนาและวิเคราะห์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนคดีจราจรทางบก
2. ทำให้ทราบประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการสอบสวนในคดีจราจร
3. ทำให้ทราบหลักกฎหมายตามพระราชบัญญัติจราจร พ.ศ.2522 และฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ..... กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนคดีจราจรในประเทศไทย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
4. ทำให้ทราบหลักการสอบสวนคดีจราจรของประเทศไทยและต่างประเทศ ว่าหลักการสอบสวนคดีจราจรในประเทศไทยกับต่างประเทศเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
5. ทำให้ทราบวิธีการและแนวทางที่เหมาะสมในสอบสวนคดีจราจรทางบก เพื่อนำมาปรับใช้กับการจราจรในประเทศไทยต่อไป

การสรุปผล และอภิปรายผล

แนวคิด
ขั้นตอนการวิจัย

สรุปเนื้อหาสำคัญ

การทำวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ สามารถทำให้ได้ทราบถึงปัญหาของพนักงานสอบสวนใน การดำเนินคดีจราจรทางบก เนื่องจากพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ไม่มีมาตรฐานความเชี่ยวชาญใน การรวบรวมพยานหลักฐานคดีอุบัติเหตุจราจรทางบก เพราะคดีจราจรมีความยุ่งยากและซับซ้อนเกินกว่าที่จะรวบรวมเข้ามาสู่สำนวนได้เพียงพอ ในทางปฏิบัติมักจะให้คู่กรณีตัดสินใจกันเองทำให้ไม่เกิดความยุติธรรมแก่คู่กรณี อันจะทำให้คู่กรณีเกิดการยอมรับถึงการกระทำผิดของตน เมื่อคู่กรณียอมรับในพยานหลักฐานทำให้ไม่สามารถปฏิเสธการกระทำผิดของตนได้

เมื่อคู่กรณียอมรับในพยานหลักฐานต่าง ๆ ย่อมทำให้การดำเนินคดีไม่ต้องนำขึ้นสู่ศาลชั้นต้น เป็นการลดขั้นตอนการดำเนินคดี พนักงานสอบสวนจะได้มีเวลาในการดำเนินคดีอาญาคดีอื่นๆ ไม่เสียงบประมาณของราชการ

ปัจจุบันพนักงานสอบสวนคดีอาญาทั่วไปหากจะปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนคดีจราจร ถ้าในเมืองใหญ่จะนำพนักงานสอบสวนคดีอาญาทั่วไปที่ออกจากกรปฏิบัติหน้าที่แล้ว มาปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนคดีจราจรอีกหน้าที่หนึ่ง ส่วนเมืองเล็ก ๆ ก็เข้าควบคุมกันทั้งคดีอาญาทั่วไปและคดีจราจร เนื่องจากคดีต่าง ๆ เกิดไม่มากเหมือนในเมืองใหญ่ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือขาดมาตรฐานความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีจราจร ไม่สามารถทำให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมเพียงพอ แต่ละคนตัดสินใจแตกต่างกันไปทั้งที่ข้อเท็จจริงคล้ายกันซึ่งไม่มีมาตรฐานในการสอบสวนคดีจราจร

จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัยได้ทราบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการสอบสวนคดีจราจรของพนักงานสอบสวน พบว่าพนักงานสอบสวนคดีจราจรมีปัญหา 4 ประการ ประกอบด้วย พนักงานสอบสวนใช้ดุลพินิจต่างกัน พนักงานสอบสวนขาดพยานแวดล้อม พนักงานสอบสวนไม่มีจิตวิทยาในการสอบสวน และพนักงานสอบสวนให้คู่กรณีตกลงกันเอง ทำให้เกิดปัญหาด้านพนักงานสอบสวนอีกทั้งพนักงานสอบสวนมีสำนวนคดีอาญาค้าง ทำให้ไม่มีสมาธิในการรวบรวมพยานหลักฐานสำนวนคดีจราจร จึงเกิดการร้องเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน จึงเกิดการลงทัณฑ์ทางวินัย

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้พนักงานสอบสวนคดีจราจรไม่มีมาตรฐานความเชี่ยวชาญเพียงพอ หรือมิได้ใช้ความเชี่ยวชาญของตนในการตัดสินใจคดี เพียงแต่ต้องการให้คู่กรณีตกลงกันเอง จะได้ให้เรื่องต่าง ๆ จบลงโดยเร็ว หรือมีการชดเชยค่าเสียหายกันอย่างเร่งรีบ หากคู่กรณีทั้งสองฝ่ายตกลงกันด้วยดีก็ดีไป แต่ถ้าหากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอมแล้ว ปัญหาจะเกิดกับพนักงานสอบสวน ที่ไม่สามารถลงเอยให้ทั้งสองฝ่ายได้ ถ้าไม่มีการแสวงหาพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ เพียงแต่ถ่ายรูปสถานที่เกิดเหตุ นำรถคู่กรณีมาเก็บไว้ที่สถานีตำรวจ แต่ไม่ได้รวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ หรือสังเกตจุดชน รอยเบรก พยานบุคคลในที่เกิดเหตุ มีได้ขอรูปที่บุคคลอื่นถ่ายรูปเก็บไว้ขอมาเป็นพยานหลักฐาน เป็นต้น การโต้เถียงต่างฝ่ายต่างก็ว่าตนเองกระทำถูกต้อง พนักงานสอบสวนคดีจราจรต้องอิงหลักกฎหมายและพยานหลักฐานเหล่านั้น

ดังนั้น ถ้าพนักงานสอบสวนมีการสอบสวนโดยใช้มาตรฐานความเชี่ยวชาญด้านการรวบรวมพยานหลักฐานด้านคดีจราจรแล้ว ย่อมมีความเชี่ยวชาญมากขึ้น มีประสิทธิภาพในการวินิจฉัยคดีได้ถูกต้อง เป็นที่น่าเชื่อถือของประชาชน และต้องมีมาตรฐานความเชี่ยวชาญเพียงพอ จะทำให้การตัดสินใจคดีจราจรมีความเที่ยงธรรมมากขึ้น อาจทำให้มีใบประกอบวิชาชีพ(เชี่ยวชาญด้านคดีจราจร) รวมทั้งมีผู้เชี่ยวชาญรวมวินิจฉัยในการกลั่นกรองพยานหลักฐานเข้าสู่สำนวนได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งผู้ไกล่เกลี่ยค่าเสียหายทางแพ่งเบื้องต้นให้ผู้เสียหายได้ เมื่อเป็นเช่นนี้จะทำให้การตัดสินใจคดีเป็นไปในทิศทางเดียวกับพนักงานสอบสวนคดีจราจร การตัดสินใจคดีจราจรมีความชัดเจนโปร่งใส เป็นธรรม ทุกฝ่ายยอมรับในคำตัดสินนั้น ถือเป็นการแบ่งเบาภาระและคานอำนาจของพนักงานสอบสวนได้ดี สำนวนการสอบสวนจึงมีน้อยในการส่งฟ้องผู้ต้องหาในศาลชั้นต้น เพราะคู่กรณีพอใจในคำตัดสินของพนักงานสอบสวนและหากพนักงานใช้ดุลพินิจในการเปรียบเทียบปรับให้เท่าเทียมกันแล้วจะทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรม ไม่ถูกเลือกปฏิบัติในการเสียค่าปรับในการใช้ดุลพินิจดังกล่าว เนื่องจากพนักงานสอบสวนมีอำนาจในการว่ากล่าวตักเตือนและเปรียบเทียบปรับ จึงเป็นสาเหตุของความมีอคติของพนักงานสอบสวน ถ้าหากกำหนดจำนวนเงินค่าปรับได้เหมาะสมแล้ว จะทำให้ผู้มีฐานะและผู้ยากจนไม่เกิดความเหลื่อมล้ำจนเกินไป

ซึ่งการสอบสวนคดีจราจรถือเป็นการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐเป็นผู้เสียหาย พนักงานสอบสวนเป็นผู้กล่าวหา เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม เป็นการจัดระเบียบสังคม จัดระเบียบการจราจรให้เกิดความมีวินัยของประชาชน จำเป็นต้องบัญญัติกฎหมายจราจรขึ้นมา เป็นกฎหมายทางเทคนิค ตามทฤษฎีอำนาจเหนือ ซึ่งรัฐต้องควบคุมการปฏิบัติของประชาชนในประเทศให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งใช้ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและทฤษฎี การควบคุมอาชญากรรม เนื่องจากคดีจราจรเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม เพราะหากผู้ต้องหาชนแล้วหลบหนีถือเป็นการผิดที่มีอัตราโทษสูงเป็นอาชญากรรมที่คดีจราจรถือว่าร้ายแรง เพราะผู้ต้องหาไม่ยอมช่วยเหลือผู้ที่ตนได้กระทำ ไม่รับผิดชอบในชีวิตร่างกายในส่วนที่ตนเองได้กระทำลงไป ถือเป็นการผิดที่ต้องมีการลงโทษให้สาบจำ อีกทั้งเป็นการไม่ให้ประชาชนทั่วไปได้เลียนแบบในการกระทำเหล่านั้น สังคมจะได้มีการเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเสียหายต่าง ๆ

1. ปัญหาพนักงานสอบสวนไม่มีมาตรฐานความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีจราจร
2. ปัญหาของการไม่มีผู้เชี่ยวชาญร่วมวินิจฉัยคดีจราจร
3. ปัญหาของการไม่มีผู้ไกล่เกลี่ยค่าเสียหายทางแพ่งคดีจราจร
4. ปัญหาพนักงานสอบสวนใช้ดุลพินิจในการเปรียบเทียบปรับไม่เท่าเทียมกัน

5) $\left\{ \begin{array}{l} \text{အသံကလေးများ} \\ \text{အသံကလေးများကို} \\ \text{အသံကလေးများကို} \end{array} \right\}$

ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางให้มีการจัดตั้งศาลที่มีอำนาจพิจารณาตัดสินจรรยาบรรณ เช่น ให้มีการจัดตั้งแผนกตัดสินจรรยาบรรณในศาลแขวง และศาลจังหวัดในกรุงเทพมหานคร ศาลแขวงนนทบุรี ศาลแขวงสมุทรปราการ ศาลแขวงในจังหวัดอื่นและศาลจังหวัดในท้องที่ที่ไม่ ศาลแขวงให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีจรรยาบรรณโดยเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาตัดสินจรรยาบรรณเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็วและเที่ยงธรรม

กระบวนการพิจารณาตัดสินการดำเนินคดีจากรให้ไปไปตามกฎหมายนี้และกระบวนการพิจารณาคดีตามข้อกำหนดซึ่งออกโดยประธานศาลฎีกาการดำเนินคดีจากรขึ้นก่อนกระบวนการพิจารณาให้อำนาจเจ้าพนักงานควบคุมตัวผู้ต้องหาความผิดที่มีอัตราโทษไม่เกินความผิดลหุโทษควบคุมตัวได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การ (ความผิดลหุโทษ คือ ความผิดซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๑๐๒ ประมวลกฎหมายอาญา) ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียวไม่เกินเจ็ดวัน และความผิดที่อัตราโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินห้าร้อยบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติดกัน ครั้งหนึ่งไม่เกินสิบสองวัน รวมกันไม่เกินสี่สิบแปดวัน

ให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานตามใบสั่งหากเห็นว่ามีความพยานหลักฐานตามสมควรว่าผู้ถูกออกใบสั่งน่าจะกระทำความผิดให้ออกใบนัดให้ไปศาลแก่ผู้ถูกออกใบสั่ง และให้ส่งคู่ฉบับใบนัดให้ไปศาลพร้อมด้วยคู่ฉบับใบสั่งและพยานหลักฐานไปยังศาล และให้พนักงานอัยการลงชื่อในคู่ฉบับใบนัด โดยให้ถือว่าคำฟ้องโดยไม่ต้องทำการสอบสวน การดำเนินคดีชั้นศาลให้ศาลมีอำนาจในการตรวจคำฟ้อง (ใบสั่ง) ก่อนประทับรับฟ้อง การพิจารณาคดีถ้าจำเลยขาดนัดตามที่กำหนดนัดให้ศาลมีอำนาจพักการใช้ใบอนุญาตขับขี่ของจำเลยมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวันและออกหมายเรียกให้จำเลยมาศาล หากยังฝ่าฝืนศาลมีอำนาจออกหมายจับ

การพิจารณาคดีให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย ให้ศาลอ่านและอธิบายคำฟ้อง และในคดีจราจรคู่ความไม่ต้องยื่นบัญชีระบุพยาน และการสืบพยานใช้ระบบไต่สวน คือ ศาลมีอำนาจแสวงหาพยานเอง

การพิจารณาชั้นอุทธรณ์ ให้อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นได้ภายในสิบห้าวัน โดยห้ามคู่ความอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริง เว้นกรณีจำเลยถูกพักการใช้ใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะ คำพิพากษาและคำสั่งศาลอุทธรณ์ให้ถือเป็นที่สุด

การบังคับคดี นอกเหนือจากการบังคับใช้โทษทางอาญา ศาลมีอำนาจออกคำสั่งใช้วิธีการดังต่อไปนี้แก่จำเลยได้ พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ให้ทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ส่งเข้ารับการศึกษารึหรืออบรมด้านจราจรตามระยะเวลาที่เห็นสมควร ตัดคะแนนความประพฤติ ห้ามใช้รถภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้พนักงานสอบสวนคดีจราจรตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้มีความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีจราจรโดยการระบุให้ชัดเจน เครื่องครัดเข็มขัดในการแสวงหาพยานหลักฐาน มิใช่ระบุเพียงลอย ๆ ไม่มีการเน้นการปฏิบัติ ก่อนที่จะนำเข้าสู่สำนวนการสอบสวน และในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ให้มีพนักงานสอบสวนคดีจราจรมีอำนาจหน้าที่ในการมีมาตรฐานความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีจราจรด้วยส่วนประกอบวิชาชีพ(เชี่ยวชาญด้านคดีจราจร) เป็นผลจากการมีความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีจราจร เสมือนประกอบวิชาชีพงานสอบสวน เพื่อให้พนักงานสอบสวนมีความเชี่ยวชาญด้านการรวบรวมพยานหลักฐานคดีจราจรไม่ว่าจะเป็นทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านวิศวกรรมยานยนต์ ด้วยวิศวกรทาง รวมทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญวินิจัยคดีจราจร เพื่อทำงานควบคู่ไปกับพนักงานสอบสวนในการแสวงหาพยานหลักฐาน เพราะไม่มีผู้ที่ทำหน้าที่คานอำนาจในการแสวงหาพยานหลักฐานคดีจราจรดังกล่าว จะทำให้คดีมีความโปร่งใส มีความเป็นธรรม ประชาชนได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ และผู้ใกล้ชิดค่าเสียหายทางแพ่งคดีจราจรให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ เพราะประชาชนไม่ทราบกฎหมายข้อนี้ ทำให้เกิดการเพิกเฉยต่อคุณธรรมที่เชี่ยวชาญด้านกฎหมายด้านนี้ได้ โดยการกำหนดในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ให้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวระบุเข้าไปด้วย

ผู้วิจัยขอสรุปข้อเสนอให้ควรมีการปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัญหาพนักงานสอบสวนไม่มีมาตรฐานความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีจราจร ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ลักษณะ 18 โดยกำหนดมาตรฐานการรวบรวมพยานหลักฐานคดีจราจรของพนักงานสอบสวน เพื่อความชัดเจนในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีจราจรไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้การรวบรวมพยานหลักฐานมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ และการถ่ายภาพในสถานที่เกิดเหตุ เพราะตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ลักษณะ 18 ไม่ได้กำหนดให้อำนาจพนักงานสอบสวนดำเนินการสำหรับคดีอุบัติเหตุจราจรไว้ว่าพนักงานสอบสวนควรทำการเบื้องต้นอย่างไร คงอาศัยระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะ 2 ข้อ 8 ในเรื่องเกี่ยวกับยานพาหนะชนกัน จะต้องอาศัยที่เกิดเหตุและแผนที่สังเขปเป็นหลัก ในการพิสูจน์ประกอบข้อเท็จจริงก็จำเป็นกระทำทุกเรื่องรวมทั้งข้อ 10.1 ในเรื่องขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐานหรือวิทยาการจังหวัด ซึ่งเป็นระเบียบกว้าง ๆ เป็นหลักการดำเนินคดีอาญาทั่วไปเท่านั้น เช่น ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะ 2 บทที่ 2 การสืบสวนและการตรวจสถานที่เกิดเหตุและลักษณะ 8 บทที่ 9 การทำแผนที่และถ่ายรูปสถานที่เกิดเหตุ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักนิติวิทยาศาสตร์ (เสวก มณีกุล, 2562, หน้า 90) ดังนี้

- 1.1 ถ่ายรูปความเสียหายของรถยนต์ก่อนจะถูกเคลื่อนย้ายจากที่เกิดเหตุ
- 1.2 ถ่ายรูปที่แสดงให้เห็นซากชิ้นส่วน รอยครูด และรอยยางบนพื้นถนน
- 1.3 ถ่ายภาพชิ้นส่วนของรถยนต์ก่อนและหลังจุดที่รถยนต์กระแทกกัน
- 1.4 ถ่ายภาพแสดงให้เห็นแนวสายตาของผู้ขับขี่รถยนต์ เมื่อเข้าใกล้จุดเกิดเหตุ
- 1.5 การถ่ายภาพแสดงให้เห็นความเสียหายที่เกิดกับรถยนต์ตำแหน่งชนวัตถุเป้าหมายอย่างไร และไปหยุดที่ใด
- 1.6 เมื่อพบรอยครูดบนผิวถนน ให้ถ่ายภาพด้านล่างของรถยนต์ด้วย เพื่อแสดงให้เห็นว่าชิ้นส่วนใดได้ทอกรถยนต์ถูกกระแทกกับพื้นถนน
- 1.7 ถ่ายรูปในบริเวณเกียร์และหน้าปัดความเร็วของรถยนต์
- 1.8 หากรถยนต์ใดติดกล่องควบคุมความเร็ว ให้ดำเนินการดึงข้อมูลของรถยนต์ออกมาก่อนคืนรถยนต์ของกลาง

โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีจราจรใช้ความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐาน โดยแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ลักษณะ 2 การสอบสวนสามัญ ในความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุคดีจราจรเข้าสู่สำนวนโดยใช้มาตรฐานความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐานอย่างมืออาชีพ มิใช่อาศัยเพียงถ่ายรูปทำแผนที่เกิดเหตุ วัตถุพยาน ยกรถคู่กรณีมายังสถานีตำรวจเท่านั้น ฯลฯ โดยระบุให้ใช้ความรู้ความสามารถตามที่อบรมวิชาชีพสอบสวนคดีจราจรมาแล้วอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะคดีที่ชนแล้วหลบหนี คดีที่มีการเสียชีวิต มีทรัพย์สินเสียหาย จะต้องใช้ความรอบคอบเป็นอย่างมาก เพื่อเป็นผลที่ได้มาของประกอบวิชาชีพด้านจราจร เป็นสิ่งยืนยันในความเชี่ยวชาญของพนักงานสอบสวนนั้นสังคมจะได้ให้ความเชื่อถือในการตัดสินคดีจราจรที่เกิดขึ้น

2. ปัญหาของการไม่มีผู้เชี่ยวชาญร่วมวินิจฉัยคดีจราจร ควรเพิ่มเติมผู้เชี่ยวชาญที่เป็นคนกลางร่วมวินิจฉัยคดีจราจร ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ให้มีบทบาทหน้าที่ในการกลั่นกรองพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุร่วมกับพนักงานสอบสวน สามารถแบ่งเบาภาระหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ช่วยเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ และจะเป็นคนกลางในการตัดสินคดีจราจรให้เป็นไปอย่างยุติธรรม โดยถือความเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการทำงานเป็นหลัก คู่กรณีสามารถไว้วางใจในความเป็นกลางของผู้เชี่ยวชาญนี้

3. ปัญหาของการไม่มีผู้ไกล่เกลี่ยค่าเสียหายทางแพ่งคดีจราจร ควรเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 กำหนดให้มีผู้ไกล่เกลี่ยค่าเสียหายทางแพ่งคดีจราจร ให้มีอำนาจหน้าที่ในการประเมินค่าเสียหายจากการเกิดอุบัติเหตุจราจรให้ผู้เสียหาย ตามความเป็นจริงให้เกิดความเป็นธรรม เนื่องจากค่าเสียหายดังกล่าวเกี่ยวข้องกับความเป็นจริงหลายส่วน ซึ่งประชาชนไม่ทราบถึงความเป็นจริงเหล่านี้ เช่น ค่าขาดไร้อุปการะ ค่าเสียโอกาสจากการทำมาหาได้ค่าชดเชยต่าง ๆ เป็นการช่วยเหลือประชาชนของรัฐรูปแบบหนึ่ง

4. ปัญหาพนักงานสอบสวนใช้ดุลพินิจในการเปรียบเทียบปรับไม่เท่าเทียมกันควรเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจในการเปรียบเทียบปรับให้เท่าเทียมกัน เนื่องจากตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ได้กำหนดจำนวนเงินเปรียบเทียบปรับ ให้พนักงานสอบสวนใช้ดุลพินิจในการกำหนดจำนวนเงินค่าปรับกับผู้ต้องหา และมีอำนาจใช้ดุลพินิจในการว่ากล่าวตักเตือนได้ ทำให้พนักงานสอบสวนใช้ดุลพินิจไม่เท่าเทียมกัน จึงเกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม ไม่มีความเป็นธรรม เกิดช่องว่างของการทุจริตของเจ้าหน้าที่ได้ ดังนั้นจะอย่างไรถึงจะทำให้พนักงานสอบสวนใช้มาตรฐานเดียวกันในจำนวนเงินค่าปรับนี้ ผู้วิจัยขอเสนอให้พนักงานสอบสวนมีการพิจารณาในประเด็น

1. ความร้ายแรงของความผิด
2. ความถี่ในการกระทำความผิด
3. นโยบายของรัฐ

สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยในการพิจารณาในการเปรียบเทียบปรับ ปัญหาของพนักงานสอบสวนปัจจุบันนี้ได้ใช้การพิจารณาแบบอัตวิสัย กล่าวคือใช้ความเห็นของตนเองในการพิจารณาจำนวนเงินค่าปรับแก่บุคคลต่าง ๆ ไม่มีมาตรฐานเดียวกัน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำของสังคมขึ้น หากใช้ดุลพินิจตามความร้ายแรง ความถี่ และนโยบายข้างต้นแล้ว จะทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น กระบวนการยุติธรรมขั้นต้นได้รับความเชื่อถือแก่ประชาชนได้เป็นอย่างมาก

เอกสารอ้างอิง

คณิต ณ นคร. (2565). กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

จิตติมา เทพอารักษ์กุล. (2563). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิด*

กฎหมายจราจร. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ทีมข่าวอาชญากรรมผู้จัดการออนไลน์. (2562). *15 ปี อุ้มฝาสองแม่ลูก “ศรีธนะขัณฑ์” ปิดฉาก*

ประหาร “ชโล เกิดเทศ” (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.eduzones.com>

[2552, 4 กุมภาพันธ์].

ธวัชชัย พิทักษ์, พล.ต.ต. (2564). *วิธีการสอบสวน*. กรุงเทพฯ: สุตรไพศาล.

ธีสุทธิ์ พันธุ์ฤทธิ์. (2562). *การสอบสวน*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

น้ำแท้ มีบุญสร้าง. (2563). กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยญี่ปุ่น. *วารสารบทบัณฑิต*,

66(3), หน้า 70-86.

นัยนา เกิดวิชัย, พล.ต.ต.หญิง. (2564). *คำอธิบายเรียงมาตราพระราชบัญญัติจราจรทางบก*

พ.ศ.2522 (พิมพ์ครั้งที่ 10). นครปฐม: นิตินัย.

ประทีป ทับอิตตานนท์. (2564). *ทฤษฎีอาญาและกฎหมายอาญาสารบัญญัติ*. ชลบุรี: ม.ป.ท.

เอกสารประกอบการสอนวิชากฎหมายอาญาชั้นสูง.

ปริญญา ปาละ, ร.ต.ท. (2563). **บทบาทพนักงานสอบสวนในการอำนวยความสะดวกตาม
แนวทางรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พิศิษฐ์ มหารัศมี. (2564). **การจัดตั้งหน่วยงานสอบสวนคดีพิเศษในประเทศไทย**.

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน, บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภูริธญา วัฒนรุ่ง. (2550). **หลักกฎหมายมหาชน** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

_____. (ม.ป.ป.). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายมหาชน**. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สันติพงษ์ วงษ์ชมพู, ร.ต.อ. (2563). การสอบสวนคดีอาญาร่วมกันระหว่างองค์กรฝ่ายตำรวจกับ

องค์กรฝ่ายปกครอง. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุรพล นิติไกรพจน์ และคณะ. (2565). **หลักกฎหมายปกครองฝรั่งเศส แปลและเรียบเรียงจาก**

Droit Administratif 17 edition. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.

สุวิจักขณ์ โฉมวงษ์, ร.ต.อ. (2563). **การไต่สวนข้อเท็จจริงคดีอาญาในชั้นพนักงานสอบสวน**.

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายอาญาและการบริหารงานยุติธรรม
ทางอาญา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุวิทย์ แสงมงคล, ร.ต.อ. (2564). **ปัญหาการทำสำนวนการสอบสวนล่าช้าของพนักงานสอบสวน**

ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี.

เสวก มณีฤต. (2562). **ปัญหาทางกฎหมายในการใช้ดุลพินิจของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการ**

รวบรวมพยานวัตถุพยานผู้เชี่ยวชาญและหลักนิติวิทยาศาสตร์.